
**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY
W GMINIE IWKOWA
na lata 2018 - 2020**

Uchwała Nr XXXVIII/237/17
Rady Gminy w Iwkowej
z dnia 27 listopada 2017 r.

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Iwkowa na lata 2018 – 2020

Na podstawie art.176 pkt 1 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2017r. poz. 697 z późn.zm.), art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875) Rada Gminy w Iwkowej uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Iwkowa na lata 2018 – 2020 w brzmieniu załącznika do niniejszej Uchwały.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iwkowej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Dorota Kwaśna

Załącznik
do Uchwały Nr XXXVIII/237/17
Rady Gminy w Iwkowej
z dnia 27 listopada 2017 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY
W GMINIE IWKOWA
na lata 2018 - 2020**

SPIS TREŚCI:

- 1. Uzasadnienie**
- 2. Wstęp**
- 3. Podstawy prawne**
- 4. Diagnoza społeczna**
- 5. Zasoby gminy Iwkowa**
- 6. Cele Programu**
- 7. Efekty**

1. Uzasadnienie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 w/cyt. ustawy do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy.

Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie angażującego zasoby gminy. Jego nadrzędnym zadaniem jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Wobec powyższego niniejszą uchwałą uznać należy za konieczną i uzasadnioną.

2. Wstęp

Rodzina to podstawowa komórka społeczna składająca się z rodziców i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Stanowi ona pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze z którym styka się dziecko. Jest pierwszą instytucją wychowawczą w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych.

Każda rodzina tworzy własną niepowtarzalną atmosferę życia. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży poprzez nieświadome przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań. Zdrowa rodzina wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości dając im możliwość prawidłowego rozwoju i prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Do zjawisk patologicznych zalicza się w szczególności : alkoholizm, narkomanię, przestępczość, niewydolność opiekuńczo – wychowawczą oraz przemoc w rodzinie. Problemy te są najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. Występowanie ich często jest powiązane z problemem ubóstwa i długotrwałego bezrobocia, które to stanowią podstawowe podłoże braku równowagi i bezpieczeństwa w rodzinie.

W rodzinie dysfunkcyjnej zaburzona jest komunikacja pomiędzy jej członkami. Ma to wpływ na nieprawidłowe kształtowanie się obrazu własnej osoby i poczucia wartości jej członków. Dzieci w takich rodzinach, często doświadczają wstydu, będącego skutkiem zaniedbywania ich przez rodziców. Rodzina dysfunkcyjna nie radzi sobie z kryzysami rozwojowym, brakuje w niej poczucia bezpieczeństwa i jasnego określenia norm i wartości. Rodzice nie potrafią prawidłowo pełnić swojej władzy rodzicielskiej.

Ponadto rodzina dysfunkcyjna charakteryzuje się pewną regułą, która brzmi: „nie mów” – jest to wyraźny nakaz milczenia na temat tego, co dzieje się w rodzinie, „nie ufaj” – to nakaz by nie ufać komukolwiek oraz „nie czuj” – to nakaz nie wyrażania własnych uczuć.

W związku z powyższym rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego ich monitorowania i wsparcia, w tym szczególności przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych, a w razie potrzeby przez asystentów rodziny. Działania takie mogą być skuteczne jedynie przy założeniu współpracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

Pomoc rodzinie ma na celu w konsekwencji przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo – wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie.

Niniejszy Program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie Gminy Iwkowa.

3. Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2017r. poz 697)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz.1390)
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 poz. 487).
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875)
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 poz.682)
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2017 r. poz. 773)
8. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” (Dz. U. Z 2016 r. poz. 1860)

4. Diagnoza społeczna – do diagnozy przyjęto stan na 31 grudnia 2016 r.

W 2016 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwkowej objął szeroko rozumianym wsparciem 262 rodzin, w tym 149 rodzin z dziećmi. Pośród nich było 73 rodziny wielodzietne i 26 rodzin niepełnych. Najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej była długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność.

Pośród korzystających z pomocy ośrodka ze wsparcia w szczególności z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby 102 rodziny, z powodu ubóstwa skorzystało 75 rodzin, z powodu bezrobocia 25 rodzin, z powodu niepełnosprawności 53 rodzin, z powodu problemu alkoholowego 5 rodzin, z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych 49 rodzin, z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa 35 rodzin, z powodu przemocy w rodzinie 14 rodzin. Bezrobocie jest głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Niesie ze sobą nie tylko niedostatek, ale też i negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznych. Dane pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Brzesku na dzień 31 grudnia 2016 r. wskazują, że liczba bezrobotnych z terenu gminy Iwkowa wynosiła 92 osób. Bez prawa do zasiłku było 82 osoby, a jedynie 10 było uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenie ich w pieczy zastępczej.

Z informacji podanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku w pieczy zastępczej z terenu gminy Iwkowa, za które gmina ponosi odpłatność przebywa obecnie 1 dziecko. Dziecko to przebywa w rodzinie zastępczej spokrewnionej. Pobyt dziecka w pieczy zastępczej zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest finansowany ze środków gminy Iwkowa.

Dane z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Brzesku wskazują, że w 2016 roku 13 spraw rodzinnych z terenu gminy Iwkowa było objętych opieką kuratora w zakresie opiekuńczo – wychowawczym.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w dniach od 01 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wynika, że w rodzinach wszczęto 13 spraw związanych z procedurą Niebieskiej Karty.

Z Gminnej komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iwkowej uzyskano informację, że w 2016 r. na spotkanie wezwano 12 osób z którymi przeprowadzono rozmowy interwencyjno - motywujące i podjęto odpowiednie działania.

W roku 2017 zostało rozwinięte zaplecze psychologiczno – prawne. GOPS w Iwkowej zatrudnia psychologa i radcę prawnego, którzy pomagają rodzinom w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej. W okresie od maja do października 2017 roku z pomocy psychologa skorzystało 21 osób. Ponadto psycholog prowadził rozmowy z osobami objętymi procedurą Niebieskiej Karty i osobami starszymi w terenie. Radca prawny udzielił 22 porady.

5. Zasoby gminy Iwkowa

Program Wspierania Rodziny w gminie Iwkowa na lata 2018 – 2020 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. W poniższej tabeli zostały opisane działania na rzecz dziecka i rodziny realizowane przez instytucję z terenu gminy Iwkowa.

L.p	Nazwa placówki	Rodzaj działalności
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwkowej	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, specjalistyczne poradnictwo, praca z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo – wychowawcze, aktywizacja społeczno – zawodowa, przyznawanie i wypłacanie stypendiów, dowozy dzieci niepełnosprawnych do szkół, w których będą się kształcić, porady prawne, wsparcie psychologiczne, wsparcie terapeutyczne, współpraca z warsztatami terapii zajęciowej – Zawada Uszewska, współpraca z Środowiskowym Domem Pomocy w Ujanowicach
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iwkowej	Przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu, kierowanie na leczenie osób uzależnionych, wsparcie psychologiczne
3.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy	Wsparcie i pomoc rodzinom dotkniętym problemem przemocy
4.	Placówki Służby Zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
5.	Placówki oświatowe	Działalność edukacyjno – wychowawcza, pomoc psychologiczno – pedagogiczna dla dzieci i rodziców
6.	Komisariat Policji w Czchowie	Działania Interwencyjne, dbanie o bezpieczeństwo obywateli

6. Cele Programu

Głównym celem Programu jest stworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych w gminie Iwkowa.

Cele szczegółowe to przede wszystkim:

1. Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin
2. Wspomaganie potencjalnego rozwoju rodziny
3. Wspomaganie rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym i szkolnym
4. Opieka nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo
5. Dążenie do reintegracji rodziny naturalnej oraz podejmowanie działań na rzecz powrotu dzieci do rodziny biologicznej.

7. Efekt realizacji celów

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka. Wszystkie te działania zawarte w tym programie realizowane są od 2013 roku.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Dorota Kwaśna